

UPUTA ZA SIGURAN RAD – KOMPRESOR

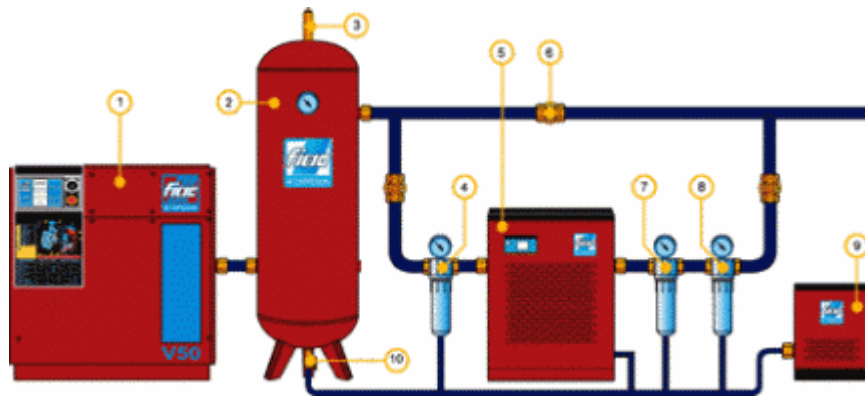
Ova uputa za siguran rad programski odgovara završnom osposobljavanju za samostalan rad na siguran način pri obavijanju poslova i radnih zadataka na koje je radnik raspoređen

Radni elementi kompresora, koji svojim djelovanjem usisavaju i komprimiraju zrak ili plin, nalaze se u zatvorenom kućištu i osim izlazne osovine, preko koje se prenosi snaga potrebna za rad kompresora, nema otvorenih pokretnih dijelova koji bi bili mehanički izvor opasnosti. Prijenos snage s pogona na kompresor glavni je i gotovo jedini mehanički izvor opasnosti.

KOMPRESOR

Osnovni izvori opasnosti pri radu su:

- eksplozija cilindra, cijevi ili spremnika
- prekomjerna buka
- zahvaćanje dijelova radnikova tijela ili odijela rotirajućim dijelovima
- skliski pod zbog prolivenoga ulja i masti
- požar na uređajima.

UPUTE ZA SIGURAN RAD

- U prostoriju s kompresorom dopušteno je ulaziti samo ovlaštenim osobama, pa se zabrana ulaska neovlaštenim osobama mora istaknuti na ulaznim vratima.
- Na ulaznim vratima u kompresorsku stanicu moraju se nalaziti i potrebni znakovi sigurnosti kojima se upozorava na postojeće opasnosti pri radu, kao i odgovarajuće sheme i upute.
- Prostor uokolo kompresora mora se držati slobodnim, a pod prostorije mora biti suh i čist.
- S poda prostorije obvezno se mora očistiti proliveno ulje i masti.
- U prostoriji s kompresorom smije se držati samo potreban priručni alat.
- Za gašenje požara u prostoriji s kompresorom mora biti dovoljan broj odgovarajućih vatrogasnih aparata.
- U prostoriji, u kojoj je smješten kompresor, stvara se buka koja obično prelazi dopuštenu granicu, pa je zato obvezna uporaba osobnih zaštitnih sredstava za zaštitu sluha.
- Prije početka rada potrebno je provjeriti ispravnost sigurnosnog ventila na cilindru kompresora te na spremniku za zrak.
- Tlačna sklopka smije biti regulirana samo do najvišeg radnog tlaka zraka, određenog od proizvođača i obilježenog crvenom crtom na manometru.
- Regulaciju tlačne sklopke smije obaviti samo ovlaštena osoba.
- Tijekom rada moraju se nadzirati kontrolne naprave, i to posebice: naprava za kontrolu temperature dijelova kompresora, ulja za podmazivanje, vode za hlađenje te zraka na izlaznoj sirani.
- Također, moraju se nadzirati naprave za kontrolu tlaka ulja za podmazivanje, naprave za kontrolu protoka vode za hlađenje te naprave za kontrolu tlaka zraka.
- Kompresor se mora odmah zaustaviti u svim prilikama koje bi mogle ugroziti sigurnost strojara i okoline, a posebice ako se pojedini dijelovi prekomjerno zagrijevaju, ako se smanji ili prekine protok rashladne vode, ako manometar za zrak pokaže tlak veći od dopuštenoga te ako tlak ulja za podmazivanje padne ispod označenoga.
- Za podmazivanje kompresora treba upotrebljavati kompresorsko ulje koje ima plamište najmanje 200° C, odnosno ulje koje preporučuje proizvođač.
- Kompresor ne smije biti previše podmazan.
- Spremnik za zrak, odjeljivač vode i ulja, hladnjaci, kao i spojne cijevi moraju se očistiti od osušenih i pougljenih ostataka ulja najmanje jedanput u tijeku tri mjeseca.
- Prije pokretanja kompresora, kao i za vrijeme rada, mora se iz hladnjaka, odjeljivača vode i ulja te iz spremnika za zrak ispuštati kondenzirana voda i ulje kroz za to predviđenu pipu.

UPUTA ZA SIGURAN RAD – KOMPRESOR

- Za brtvljenje spojeva ne smije se upotrebljavati gorivi materijal, materijal koji oksidira ili materijal koji se kvašenjem može razmekšati.
- Usisni, potisni i sigurnosni ventili moraju se redovito, a najmanje jedanput mjesečno, pregledati u skladu s uputama proizvođača.
- Tijekom tih pregleda treba očistiti komore ventila i iz njih ukloniti osušene ili pougljene ostatke ulja.
- Prije svakog pregleda i popravka mora se ispustiti komprimirani zrak, iz kompresora i iz spremnika za zrak.
- Svaki manometar mora se najmanje jedanput u tri mjeseca ispitati kontrolnim manometrom.
- Vodovi za zrak moraju se povremeno čistiti od nakupljene prašine.
- Vodovi za zrak čiste se propuhivanjem komprimiranim zrakom. Za vrijeme podmazivanja nitko ne smije stajati ispred slobodnog otvora cijevi.
- Tijekom premještanja i popravljanja zračnih vodova mora se prethodno isključiti dovod komprimiranog zraka i iz vodova ispustiti postojeći komprimirani zrak.

POZOR - ZAPAMTITE

- Kompresorom smiju rukovati samo zdravstveno sposobni radnici, stručno osposobljeni za rad s kompresorom.
- U prostoriji u kojoj se nalazi kompresor nemojte pušiti.
- Za cijelo vrijeme rada kompresora pomno pratite njegov rad i ne udaljavajte se s mjesta rada.
- Rad kompresora odmah prekinite, ako se:
 - pojedini dijelovi kompresora prekomjerno zagrijavaju;
 - smanji ili prekine protok rashladne vode;
 - manometar na cilindru nižeg ili višeg tlaka pokaže tlak veći od dopuštenoga;
 - temperatura komprimiranog zraka prijeđe najveću dopuštenu granicu;
 - tlak ulja za podmazivanje padne ispod označenoga;
 - čuje buka ili udarci u kompresoru;
 - nastane kvar na kontrolno mjernim instrumentima;
 - električni instrumenti na pultu pokazuju preopterećenje motora.

OPĆA PRAVILA ZA RAD NA SIGURAN NAČIN S ORUĐIMA ZA RAD

**KOMPRESORSKA
STANICA**

- Strojem ili uređajem smije rukovati samo osposobljen radnik
- Prije početka rada uvjerite se da rad stroja neće ugrožavati druge radnike
- Dok stroj radi, zabranjeno ga je čistiti, podmazivati i popravljati
- Prostor oko stroja mora biti očišćen, a pristup stroju slobodan
- Nosite takvo radno odijelo koje stroj ne može zahvatiti dok radi
- Na glavi nosite zaštitnu kapu ili maramu, da biste izbjegli opasnost od zahvaćanja kose
- Ako se pri radu mogu ozlijediti oči, obvezno nosite zaštitne naočale ili drugo propisano osobno zaštitno sredstvo
- Dok radite na stroju, ne nosite kravatu ni bilo koji nakit
- Rabite samo ispravan alat
- Ne skidajte zaštitne naprave sa stroja
- Neposrednom rukovoditelju prijavite svaki kvar ili nedostatak na stroju
- Za strojem i oko njega nisu dopuštene šale i/ili igre